

DE RERVM NATVRA I

nil referret enim quaedam decedere, abire, 680
 atque alia attribui, mutarique ordine quaedam,
 si tamen ardoris naturam cuncta tenerent;
 ignis enim foret omnimodis quodcumque crearent.

verum, ut opinor, itast: sunt quaedam corpora quorum
 concursus motus ordo positura figurae 685
 efficiunt ignis, mutatoque ordine mutant
 naturam neque sunt igni simulata neque ulli
 praeterea rei quae corpora mittere possit
 sensibus et nostros adiectu tangere tactus.

Dicere porro ignem res omnis esse neque ullam 690
 rem veram in numero rerum constare nisi ignem,
 quod facit hic idem, perdelirum esse videtur.
 nam contra sensus ab sensibus ipse repugnat
 et labefactat eos, unde omnia credita pendent,
 unde hic cognitus est ipsi quem nominat ignem. 695

credit enim sensus ignem cognoscere vere,
 cetera non credit, quae nilo clara minus sunt.
 quod mihi cum vanum tum delirum esse videtur.
 quo referemus enim? quid nobis certius ipsis
 sensibus esse potest, qui vera ac falsa notemus? 700
 praeterea quare quisquam magis omnia tollat
 et velit ardoris naturam relinquere solam,
 quam neget esse ignis, (aliam) tamen esse relinquat?
 aequa videtur enim dementia dicere utrumque.

Quapropter qui materiem rerum esse putarunt 705
 ignem atque ex igni summam consistere posse,
 et qui principium gignundis aera rebus
 constituere, aut umorem quicumque putarunt
 fingere res ipsum per se, terramve creare
 omnia et in rerum naturas vertier omnis, 710